

หัวข้อข้อปฏิบัติ การสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ต
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชื่อและนามสกุล นายณัฐนันท์ ศิริเจริญ
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. กมลรัฐ อินทรทัศน์
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ปิยฉัตร ล้อมขวการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. เนตร หงษ์ไกรเลิศ

ข้อปฏิบัตินี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาเอก เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2557

คณะกรรมการสอบข้อปฏิบัติ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อุษา บั๊กกิ้นส์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กมลรัฐ อินทรทัศน์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปิยฉัตร ล้อมขวการ)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. เนตร หงษ์ไกรเลิศ)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธิติพัฒน์ เอี่ยมนิรันดร์)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อคุณิพนธ์ การสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ผู้วิจัย นายณัฐนันท์ ศิริเจริญ **รหัสนักศึกษา** 4531500041 **ปริญญา** ปรัชญาดุสิตบัณฑิต (นิเทศศาสตร์)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. กมลรัฐ อินทรทัศน์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร. ปิยฉัตร ล้อมขวการ
 (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. เนตร หงษ์ไกรเลิศ **ปีการศึกษา** 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศ 2) ศึกษา
 ระดับความรู้ ทักษะขั้นพื้นฐานและเชิงลึกด้านการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ และ 3) จัดทำข้อเสนอการสื่อสาร
 เพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษา
 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน
 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามและแบบทดสอบ และ
 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ และการทดสอบค่าที ส่วน
 การวิจัยเชิงคุณภาพผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ นักศึกษา จำนวน 52 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และผู้ทรงคุณวุฒิ
 ด้านการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารวารสารศาสตร์ อักษรศาสตร์
 สารสนเทศศาสตร์และบริหารธุรกิจ จำนวน 6 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม
 แบบสนทนากลุ่ม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษา
 ส่วนใหญ่เปิดรับข้อมูลข่าวสารในระดับบ่อยที่สุด โดยเปิดรับทุกวัน ผู้ที่มีอิทธิพลที่ส่งผลต่อการเปิดรับข้อมูล
 ข่าวสารมากที่สุดคือ ดารา นักร้อง รองลงมาคือเพื่อนและอาจารย์ วัตถุประสงค์ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารมาก
 ที่สุดคือ เพื่อรับรู้เหตุการณ์ปัจจุบันโดยใช้การสนทนาผ่านเครือข่ายเพชบุ๊คและโปรแกรมไลน์ รองลงมาคือ เพื่อ
 ความเพลิดเพลิน 2) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้และทักษะพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระดับ
 ความรู้และทักษะเชิงลึกจาก 3 องค์ประกอบหลัก คือ ด้านการเข้าถึง ด้านความรู้ ความเข้าใจ และด้านการใช้
 ประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในประเด็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อและสารสนเทศ และการใช้ประโยชน์ 3)
 ข้อเสนอ การสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษา ด้านการเข้าถึงควรใช้
 รูปแบบการสื่อสารภายในตนเอง การสื่อสารระหว่างบุคคลและการสื่อสารกลุ่มเล็ก โดยผู้จัดทำสื่อควรใช้กลยุทธ์
 การนำเสนอเนื้อหาที่ผ่านละครวัยรุ่น การสอนเฉพาะเรื่อง เกมเสมือนจริง สื่อที่ควรใช้ คือ ทีวี เคเบิลทีวี ทีวี
 ดาวเทียม เว็บไซต์เฉพาะเรื่องและโซเชียลมีเดีย ด้านการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ควรใช้การสื่อสารกลุ่มใหญ่
 การสื่อสารแนวนอนและการสื่อสารมวลชน โดยใช้กลยุทธ์การนำเสนอเนื้อหาผ่านตัวอย่างผู้ที่ประสบความสำเร็จ
 การใช้เกมคำถามคำตอบและการใช้กิจกรรมภาคปฏิบัติ สื่อที่ควรใช้คือ สื่อบุคคล วิทย์ ฟรีทีวี อินเทอร์เน็ต ครู
 อาจารย์และเพื่อน ด้านการใช้ประโยชน์ควรใช้การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม การสื่อสารสาธารณะและสื่อสารมวลชน
 โดยกลยุทธ์การนำเสนอเนื้อหาที่ใช้ คือ การใช้บทบาทสมมติ เรื่องเล่า กรณีศึกษาจริง สื่อที่ควรใช้คือ ครู
 อาจารย์ หนังสือพิมพ์ ฟรีทีวี โทรศัพท์มือถือและคลิปปิดีโอ

คำสำคัญ การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต นักศึกษาระดับปริญญาตรี

Dissertation title: Communications for Internet Media and Information Literacy
among University Undergraduate Students

Researcher: Mr. Nattanun Siricharoen; **ID:** 4531500041;

Degree: Doctor of Philosophy (Communication Arts);

Dissertation advisors: (1) Dr. Kamolrat Intaratat, Associate Professor; (2) Dr. Piyachat Lomchavakarn, Associate Professor; (3) Dr. Nate Hongkailert, Assistant Professor (Honorable); **Academic year:** 2014

Abstract

The purposes of this research were 1) to study university students' exposure to Internet media and information; 2) to assess their level of basic and in-depth knowledge and skills in the area of media literacy; and 3) to form recommendations on communications for Internet media and information literacy among university students.

This was both a quantitative and qualitative research. For the quantitative portion, the sample size consisted of 400 first-year bachelor's degree students enrolled at Huachiew Chalermprakiet University in the 2013 academic year, chosen through multi-stage sampling. The data collection tools were a questionnaire and a test. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, chi square and t-test. For the qualitative portion, the key informants were 52 students, chosen through purposive sampling, and 6 experts in the fields of media and information literacy, information technology, communication, journalism, liberal arts, information science, and business administration, also chosen through purposive sampling. Data collection tools consisted of a questionnaire, a group discussion form, an interview form and an observation form. The data were analyzed through descriptive analysis.

The results showed that 1) Most of the students surveyed were exposed to Internet media at the highest frequency level, i.e. every day. They reported that the people who influenced their Internet media exposure the most were celebrities (actors and singers), followed by friends and teachers. The most common objective for using Internet media was to acquire current news and events, which they received mainly from conversations on Facebook and Line, and the second most common objective was for enjoyment. 2) The majority of the samples had a medium level of knowledge and basic skills. As for their in-depth knowledge and skills in the 3 major components of access, knowledge/understanding and utilization, the majority were also rated as medium level. There was a statistically significant difference ($p < 0.05$) between males and females in the area of communication behavior (exposure to and utilization of media and information). 3) Recommendations on communications for Internet media literacy among university students include access skills, the forms of internal self communication, interpersonal communication, and small group communication. The media and message producers should use the strategies of communicating content via dramas aimed at youth, ad-hoc lessons, and simulation games, using free TV, cable TV, satellite TV, websites and social media. To build knowledge and understanding, they should use large group communication, horizontal communication, and mass communication. The content strategies should include successful case studies, quiz games, and practical activities, through personal media, radio, free TV, Internet, teachers, and friends. As for building utilization skills, the message senders should rely on participatory communication, public communication, and mass communication. They should communicate the content via role playing, story telling, and real life case studies, using the media of teachers, newspapers, free TV, mobile phones and video clips.

Keywords: Media and Information Literacy, Internet, undergraduate students,

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้านิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงไปได้เป็นอย่างดี ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์ที่มีเมตตาและมีพระคุณกับผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง จึงขออนุญาตเอ่ยนามเป็นบันทึกไว้ ณ ที่นี้ คือ

รองศาสตราจารย์ ดร. กมลรัฐ อินทรทัศน์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ ดร. ปิยฉัตร ล้อมขวการ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพราะที่มหาวิทยาลัยทั้งสองท่านได้ให้ความช่วยเหลือและเมตตาต่อผมมาโดยตลอด รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร.ธิดาพัฒน์ เอี่ยมนิรันดร์ รองศาสตราจารย์ ดร.อุษา ปักกิ่งส์ คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.เนตร หงษ์ไกรเลิศ สถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล รวมทั้งคณาจารย์จากสาขานิเทศศาสตร์ มสธ. ทุกท่านที่ผมได้เอ่ยนาม แต่ยังคงระลึกถึงบุญคุณของอาจารย์ทุกท่านเสมอ ความสำเร็จและการประสานงานต่างๆ จากทีมเลขานุการของสาขาฯ ทุกคนตั้งแต่เริ่มต้นเข้ามาศึกษาในปีการศึกษา 2553 จนถึงปีการศึกษา 2557

นอกจากนี้ผมยังต้องขอขอบพระคุณท่านอธิการบดี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ พุ่มวิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์ รองอธิการบดี ที่ได้สนับสนุนทุนการศึกษาบางส่วนให้ผมในการศึกษาครั้งนี้

รองศาสตราจารย์ปิยกุล เลาวัลย์ศิริ คณบดีคณะนิเทศศาสตร์ อาจารย์รัตนา ทิมเมือง ผู้ช่วยคณบดี ที่สนับสนุนในทุกเรื่อง รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร.พนา ทองมีอาคม อดีตคณบดี คณาจารย์และทีมเลขานุการที่เป็นกำลังใจให้ผมในการศึกษาครั้งนี้ ดร.รัชนิกร ณ งามวงศ์ และคณาจารย์จากคณะศิลปศาสตร์ ได้แก่ อาจารย์ฤทธิชัย เตชะมัทธนันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จริยา วัฒน โลหะพุนตระกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรโชติ เกิดแก้ว อาจารย์ปาริชาติ รัตนรักษ์ อาจารย์จันทนา ยิ้มน้อย ที่ได้อนุเคราะห์การลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในรายวิชาพื้นฐานที่กำหนดไว้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือเก็บข้อมูลให้ผู้วิจัย ได้แก่ รองศาสตราจารย์ดวงพร คำบุญวัฒน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา ดวงกุ่มเมศ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนา ฐูปแก้ว คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สุดท้ายนี้ ความสำเร็จด้านการศึกษาของผม นั้น ผมขอเทิดทูนความดีและพระคุณของคุณพ่อทวี ศิริเจริญ และคุณแม่ทิพวรรณ ศิริเจริญ ที่มีให้ลูกทุกคนตลอดชีวิตของท่านทั้งสองคน ขออุทิศผลบุญแห่งความเพียรพยายามและการมุ่งมั่นทำความดีของผมให้พ่อกับแม่ทุกประการ ขอขอบคุณ สำหรับกำลังใจ การดูแลช่วยเหลือ สนับสนุนในทุกวิถีทางเพื่อการศึกษาครั้งนี้จากคู่ชีวิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรลักษณ์ วงศ์โดยหวัง ศิริเจริญ คุณพ่อปรีดา วงศ์โดยหวัง คุณแม่เจริญ วงศ์โดยหวัง กำลังใจจากนายชัชวาลย์ ศิริเจริญ นายณภัทร ศิริเจริญ บุตรชาย รวมทั้งหลานสาวทั้ง 3 คน คือ เด็กหญิงจิรนนท์ ศิริเจริญ เด็กหญิงนัฐชานันท์ ศิริเจริญ เด็กหญิงเขมมิกา ญาติกาพี่น้องในครอบครัว “ศิริเจริญ” อีกทั้งหมู่ภุมมิตรสหายผู้ปรารถนาดีต่อกัน ที่ได้ส่งกำลังใจมาให้ผมเป็นระยะๆ ทั้งหมดนี้ถือเป็นปัจจัยสำคัญทั้งสิ้นที่ช่วยเป็นแรงผลักดันให้ผมได้มุ่งมั่นพากเพียรเรียนจนสำเร็จท้ายที่สุดนี้ คือ ขอขอบพระคุณ พระเจ้าผู้ทรงสถิตย์อยู่ในใจและจะอยู่เคียงข้างผมตลอดไป

ณัฐนันท์ ศิริเจริญ

ตุลาคม 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	16
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	17
ขอบเขตของการวิจัย.....	18
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ.....	18
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	19
บทที่ 2 บรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	20
สื่ออินเทอร์เน็ต.....	20
การหลอมรวมสื่อ.....	29
กระบวนการเลือกเปิดรับข้อมูลข่าวสาร.....	34
การสืบค้นสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ต.....	38
การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศของเยาวชนในสถาบันการศึกษา.....	43
วัยรุ่นกับสื่อ.....	54
ความรู้.....	58
ทักษะ.....	65
พฤติกรรม.....	69
การสื่อสาร.....	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	78
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	97
รูปแบบการวิจัย.....	97
ประชากร.....	98
กลุ่มตัวอย่าง.....	98
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	104
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	107
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	108

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	117
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	151
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	161
สรุปการวิจัย.....	161
อภิปรายผล.....	166
ข้อเสนอแนะ.....	212
บรรณานุกรม.....	216
ภาคผนวก.....	231
ก แบบสอบถาม.....	232
ข รายละเอียดของการดำเนินงานวิจัย.....	262
ค แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการทำแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ และการใช้สถิติวิเคราะห์การทดสอบค่าที่ Independent Samples t-test.....	270
ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือเก็บข้อมูล.....	275
จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างกับอาจารย์ผู้สอนประจำวิชา.....	279
ประวัติผู้วิจัย.....	281

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1	สรุปแนวคิดด้านความรู้และทักษะด้านการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ จากองค์ประกอบหลักต่างๆ ในบริบทสังคมไทย..... 8
ตารางที่ 1.2	แสดงการ Grouping ตัวแปรเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ ในบริบทสังคมไทย..... 9
ตารางที่ 1.3	สรุปแนวคิดด้านความรู้และทักษะด้านการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ จากองค์ประกอบหลักต่างๆ ในบริบทต่างประเทศ..... 10
ตารางที่ 1.4	แสดงการ Grouping ตัวแปรเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ ในบริบทต่างประเทศ..... 11
ตารางที่ 1.5	แสดงองค์ประกอบหลัก 3 ประการ ของความรู้และทักษะด้านการรู้เท่าทันสื่อ และสารสนเทศ จากสื่ออินเทอร์เน็ตในการศึกษาค้นคว้า..... 12
ตารางที่ 1.6	แสดงรายละเอียดตัวแปรและตัวชี้วัดจาก 3 องค์ประกอบหลัก ของความรู้และทักษะด้านการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ จากสื่ออินเทอร์เน็ตในการศึกษาค้นคว้า..... 13
ตารางที่ 2.1	นิยามเป้าหมายการศึกษารู้เท่าทันสื่อขององค์กรต่างๆ 47
ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จากทุกคณะ ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ..... 99
ตารางที่ 3.2	แสดงรหัสวิชาและชื่อวิชาพื้นฐานที่นักศึกษาทุกคณะเรียนรวมกัน..... 102
ตารางที่ 3.3	แสดงบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ..... 103
ตารางที่ 3.4	ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน 104
ตารางที่ 3.5	เกณฑ์การประเมินดัชนีความยากง่ายของแบบทดสอบ..... 105
ตารางที่ 3.6	แสดงค่าดัชนีความยากง่ายของแบบทดสอบที่นำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้า..... 106
ตารางที่ 3.7	แสดงแสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบที่นำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้า..... 107
ตารางที่ 3.8	เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนข้อมูลเชิงคุณภาพ..... 108
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง..... 117
ตารางที่ 4.2	แสดงพฤติกรรมสื่อสารทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี..... 121
ตารางที่ 4.3	แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิง กับพฤติกรรมสื่อสารทั่วไป..... 127
ตารางที่ 4.4	ระดับความสนใจในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารประเภทต่างๆ..... 128
ตารางที่ 4.5	แสดงพฤติกรรมสื่อสารทั่วไป..... 130
ตารางที่ 4.6	แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิง กับพฤติกรรมสื่อสารทั่วไป..... 132

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.7 แสดงพฤติกรรม的开รับสื่อและสารสนเทศ จากสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง.....	133
ตารางที่ 4.8 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิง กับพฤติกรรม的开รับสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ต.....	133
ตารางที่ 4.9 แสดงวัตถุประสงค์ในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตกับระดับความถี่ของพฤติกรรม 的开รับสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง.....	134
ตารางที่ 4.10 แสดงช่องทางและความถี่ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร จากสื่ออินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์.....	136
ตารางที่ 4.11 แสดงระดับเหตุผลในการใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ต.....	139
ตารางที่ 4.12 แสดงระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ในเชิงบวกภายหลังการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต.....	141
ตารางที่ 4.13 แสดงระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ในเชิงลบภายหลังการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต.....	143
ตารางที่ 4.14 สรุปผลสำรวจความรู้และทักษะพื้นฐานที่มีต่อสื่ออินเทอร์เน็ต จากแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ	145
ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวม 10 ข้อ จากคะแนนรวมของนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง	147
ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวม 10 ข้อ จากคะแนนรวมของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง.....	147
ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวม 10 ข้อ จากคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ในกลุ่มที่ 1) รหัสวิชา GE1082 ชื่อวิชา World View & Way of Life.....	148
ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวม 10 ข้อ จากคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ในกลุ่มที่ 2) รหัสวิชา GE1092 ชื่อวิชา Psychology for Living	148
ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวม 10 ข้อ จากคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ในกลุ่มที่ 3) รหัสวิชา GE1102 ชื่อวิชา Thai & Global Situation.....	149
ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรวม 10 ข้อ จากคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ในกลุ่มที่ 4) รหัสวิชา GE1122 ชื่อวิชา IT & Learning.....	149
ตารางที่ 4.21 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในประเด็น 3 องค์ประกอบหลัก.....	152

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.1 แสดงกระบวนการการสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....	165
ตารางที่ 5.2 แสดงการเทียบเคียงทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองกับ 3 องค์ประกอบหลัก	174
ตารางที่ 5.3 ข้อเสนอการสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากองค์ประกอบที่ 1	181
ตารางที่ 5.4 ข้อเสนอการสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากองค์ประกอบที่ 2	192
ตารางที่ 5.5 ข้อเสนอการสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากองค์ประกอบที่ 3	204

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องการสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศจากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....	17
ภาพที่ 2.1 แสดงประชากรที่ใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามกลุ่มอายุ ปี 2550 – 2554.....	22
ภาพที่ 2.2 แสดงสถิติวัยรุ่นอายุ 15-24 ปี ที่ใช้สื่ออินเทอร์เน็ต จำแนกตามกิจกรรมที่ใช้ ปี 2554	23
ภาพที่ 2.3 แสดงสถิติวัยรุ่นอายุ 15-24 ปี ที่ใช้โทรศัพท์มือถือ จำแนกตามกิจกรรมที่ใช้ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ ปี 2554.....	24
ภาพที่ 2.4 แสดงเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการเล่นเกมออนไลน์ ของวัยรุ่นอายุ 15-24 ปี ของประเทศในเอเชีย.....	25
ภาพที่ 2.5 แสดงกระบวนการเลือกสรรด้วยการกลั่นกรอง 3 ชั้น.....	34
ภาพที่ 2.6 ความสัมพันธ์เพื่อนำมาประเมิน วิเคราะห์และสังเคราะห์สารสนเทศ.....	41
ภาพที่ 2.7 ขั้นตอนการประเมิน วิเคราะห์ สังเคราะห์สารสนเทศ.....	41
ภาพที่ 2.8 ขั้นตอนการประมวลผลความรู้และนำไปใช้.....	60
ภาพที่ 2.9 แสดงวงจรการเรียนรู้ (Learning cycle).....	62
ภาพที่ 2.10 แสดงปฏิกิริยาระหว่างความรู้ในตัวของผู้เรียนเอง.....	63
ภาพที่ 2.11 แสดงลำดับขั้นตอนของการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง.....	64
ภาพที่ 2.12 แสดงกรอบแนวคิดทฤษฎีในการศึกษาค้นคว้า.....	96
ภาพที่ 3.1 แสดงการหาค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามของ ครอนบาค (Cronbach)....	106
ภาพที่ 4.1 กระบวนการสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ จากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....	158
ภาพที่ 4.2 แผนภาพการสื่อสารเพื่อการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ จากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....	160
ภาพที่ 5.1 แสดงการเทียบเคียงทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง กับ 3 องค์ประกอบหลัก ในลักษณะของปิระมิด (Pyramid)	175
ภาพที่ 5.2 แสดงประเด็นที่ต้องเสริมทักษะที่มีความเกี่ยวข้องกับ 3 องค์ประกอบหลัก ให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....	178